malacký hlas

Vydáva Mesto Malacky pre svojich občanov • Ročník 15. • Číslo 16/2005 • Nepredajné

malackyhlas@malacky.sk • www.malackyhlas.sk

ÚVODNÍK

Čakanie

Obvyklou cestou kráčam do práce a pozorne si všímam dianie na ulici. Výkladná skriňa obchodu pred domom sa odrazu premenila na zrkadlo. Upieram zrak na školáčky, ktoré si nachytro uhládzajú neposlušné kadere vlasov. Veď o chvíľu budú na ne hľadieť kritické oči spolužiačok, nech vylepšia, čo doma nestíhali. Idúcky zamyslená o pár metrov ďalej takmer vrazím do mestského policajta. Zabudla som. Oddnes ho budem stretávať pri priechode pre chodcov pravidelne. Vodička v stojacom aute netrpezlivo sleduje cupitanie prváčikov, ktorí s veľkými aktovkami plnými očakávaní neobratne prepletajú nôžkami držiac za ruku mamu. Pevný bod, o ktorý sa budú môcť cez školský rok oprieť. Najmä v kritických chvíľach, keď sa im písmenká pomiešajú s číslami, domov prídu s malou dušičkou, s veľkou machuľou od atramentu a so slzami v očiach, lebo v škôlke bolo lepšie.

Pred školou pozorujem zhromažďujúce sa skupinky. „To je Jožo," vykríkne Michal na spolužiaka. Po prázdninách ho takmer nespoznal. Dva mesiace sa výrazne podpísali na postave ôsmaka. Vyšvihol sa, pochudol. Na jeho slnkom ošľahanej tvári sa črtajú prvé fúziky. Je prvý školský deň. Taký dôležitý.

Život je stále plný očakávaní niečoho lepšieho, niečoho krajšieho. Ustavične na čosi čakáme. Na dobrého priateľa, na návrat svojich blízkych, na uzdravenie, na zmenu života...

Nečakajme však pridlho ako hrdinovia hry Samuela Becketta. Godot nepríde a nevyrieši naše problémy. Zaujmime k životu ten správny postoj. Buďme trpezliví, keď treba čakať a buďme zodpovední, keď treba vynaložiť úsilie a vtedy sa čakanie zmení na lepšiu budúcnosť.

LUCIA POLÁKOVÁ

Opäť v školských laviciach

Prvý školský deň je nezabudnuteľný najmä pre prváčikov. Otvárajú šlabikáre plné tajomstiev. Aby pre ne nebol prechod medzi školákov „bolestivý", pripravilo im Mesto Malacky v stredu 7. septembra milé prekvapenie – rozprávku Červená čiapočka v spracovaní divadla Piraňa. Vpravo kráčajú mal é školáčky zo ZŠ Štúrova obdarované maličkosťami zo Spoločenského domu MCK. Foto: S. Osuský, T. Búbelová

Do 90 tried štyroch malackých základných škôl (ZŠ Záhorácka, ZŠ Štúrova, ZŠ Dr. J. Dérera, ZŠ M. Olšovského) zasadlo od 5. septembra 2101 žiakov, z toho 184 po prvýkrát.

Malacky – dobré miesto pre život

Základné školy, ktorých zriaďovateľom je Mesto Malacky, navštevuje dovedna 1665 detí. Z toho 520 žiakov navštevuje ZŠ. Dr. J. Dérera, ZŠ Záhorácka 727 detí a ZŠ Štúrova 418. Cestu do ZŠ Mansueta Olšovského, ktorej zriaďovateľom je Arcibiskupský úrad v Trnave, cez školské dni meria 436 žiakov.

V predškolskom zariadení – v Materskej škole Kollárova s troma elokovanými triedami je v tomto školskom roku zapísaných 528 detí. Najviac z nich dochádza do budovy na Kollárovej ulici – až 169. Na druhom mieste z pohľadu štatistiky je elokovaná trieda na Štúrovej s počtom detí 123, len o tri deti menej ako chodí do tried na Bernolákovej a elokovanú triedu na Hviezdoslavovej navštevuje 116 detí. Trieda pre 2 – 3 ročné deti bola otvorená na Bernolákovej i Štúrovej ulici.

Základnú umeleckú školu bude v školskom roku 2005/2006 navštevovať 591 žiakov, z toho 216 hudobný odbor, 60 literárno-dramatický, 59 tanečný a najviac 256 žiakov výtvarný odbor. **–mh–**

Malačan Jozef Sajan majstrom Slovenska

O výborný úspech Záhoráckeho leteckého klubu Malacky (ZLK) sa postaral na zlete motorových závesných klzákov (MZK) spojenom so súťažou o majstra Slovenska pre rok 2005, ktorý sa uskutočnil 18. – 21. 8. v Partizánskom, tímlíder Jozef Sajan. Jednoducho zvíťazil.

Za ZLK Malacky sa prihlásili dvaja piloti – Jozef Sajan a Jozef Konečný.

18. august bol určený na prílety a príchody účastníkov, zaregistrovanie súťažiacich, ubytovanie v priestoroch letiska či v susediacich kúpeľoch. Mnohí si postavili stany a nocovali pod krídlami svojich strojov.

Pokračovanie na 8. strane

Loď nového centra Svitania vyplávala na „more"

14. októbra 2004 poslanci mestského zastupiteľstva schválili dlhodobý prenájom budovy vo vlastníctve mesta na Ul. 1. mája (vedľa Mestského centra sociálnych služieb) na 30 rokov. OZ Svitanie – ZPMP v Malackách tak za symbolickú 1 Sk ročne získalo po rokoch práce „na kolenách" priestory pre ďalší rozvoj aktivít, ktoré pomôžu ľuďom s mentálnym postihnutím z Malaciek i okolia pri sebarealizácii.

Dobrej veci prospela i skutočnosť, že pre Centrum podporných sociálnych aktivít združenia Svitanie (CPSA) sa podarilo získať odborníčku – niekdajšiu riaditeľku Domova sociálnych služieb Integra z Bratislavy. Je ňou PhDr. Jana Petrová, ktorá centrum povedie. Práve s ňou sme sa o aktivitách CPSA rozprávali.

Nová vízia – zriaďme centrum

„Predsedníctvo OZ Svitanie malo pôvodne zámer zriadiť v tomto objekte chránené bývanie. Žiaľ, po zhodnotení situácie krátko po prevzatí budovy sme prišli k záveru, že objekt na chránené bývanie nie je vhodný, a tak bolo potrebné vypracovať novú víziu." V letných mesiacoch sme spracovávali komplexnú dokumentáciu a projekt rekonštrukcie. Zameriavali sme a rozmýšľali ako jednotlivé priestory čo najefektívnejšie využiť v prospech členov i nečlenov OZ Svitanie. „Z analýzy potrieb vyplynulo, že pre mnohých sú nedostupné možnosti sociálnej integrácie, odbornej intervencie a podpory, voľnočasových aktivít nad rámec inštitucionálnej starostlivosti. Nie všetci majú možnosť zapojiť sa do aktivít v Bratislave," myslí si J. Petrová.

Úspešné projekty – posun vpred

Rekonštrukcia budovy si vyžaduje nemalé investície. J. Petrová nezaháľala a písala projekty, ktorými sa uchádzala o podporu. Podarilo sa jej uspieť až s piatimi. Aj vďaka sponzorským príspevkom sú dnes sprevádzkované už niektoré vynovené priestory.

Pokračovanie na 4. strane

Dožinkové slávnosti v poľskom meste Žnin sprevádzala vôňa obilia a chleba

Poľský sever, ktorý vďaka blízkosti Baltského mora zvádza k predstavám o chlade a vetre, privítal výpravu zo Záhoria krásnym slnečným počasím.

Žnin, partnerské mesto Malaciek, pripravilo na 26. – 29. august dožinkové slávnosti spojené s festivalom folklórnych skupín. Aj preto bola výprava z Malaciek obohatená o účasť detí zo súboru Bazalička z Rohožníka. Nová generácia malých krojovancov, ktorá pracuje pod vedením Daniely Ukropcovej,

Pokračovanie na 4. strane

Chlieb náš každodenný daj nám dnes... Slová, ktoré veriaci dôverne poznajú z modlitby, sa v Žnine premenili na oslavu úrody a vďaky za ňu. Po slávnostnej svätej omši venovanej poľnohospodárom z čerstvého voňavého bochníka ponúkal primátor mesta Jarosław Jaworski.

„Tam, kde chodzá má mamenka, tade rastie bazalienka..." Folklórny súbor z Rohožníka prešiel generačnou výmenou, ktorá sa však vôbec neodrazila na príťažlivosti tohto telesa.

Olúpili deti o pomôcky

Rozbité okná na školskej jedálni, vytrhané pletivo, zdemolovaný odpadkový kôš, poškodená fasáda či skrinka elektrického vedenia – taká je bilancia práce vandalov, ktorí areál zrekonštruovanej ZŠ Dr. J. Dérera okupovali v pondelok 5. septembra v skorých ranných hodinách. „Už dnes sú okná zasklené, veď inak by sme mohli ohroziť našich žiakov. Škodu odhadujeme asi na 20 000 korún," povedala riaditeľka Mgr. Terézia Sopóciová. Peniaze mohli byť využité oveľa účelnejšie. „Mohli sme nakúpiť školské pomôcky pre deti, takto budú o ne ochudobnené," dodala.

Niekto by si v tomto prípade mal vstúpiť do svedomia.

Text, foto: –lucy–

POĎAKOVANIE

Chcel by som touto cestou úprimne poďakovať redakcii Malackého hlasu, všetkým spolupracovníkom z MsÚ v Malackách, ako aj ostatným priateľom a známym za ich blahoželania k mojim 60. narodeninám.

JOZEF BULLA

Slávnostné prijatie boxerov

Malacky sú kolískou veľkých športovcov – boxerov, preto nečudo, že cez víkend 11. a 12. 9. sa stali dejiskom už 10. ročníka Medzinárodného turnaja o Putovný pohár v boxe kadetov a juniorov. Hlavnú trofej do súťaže venoval primátor RNDr. J. Ondrejka. Krátko pred začiatkom prvých súbojov v ringu predstaviteľov zúčastnených krajín zo Slovenska, Česka a Maďarska v obradnej sieni prijal prednosta MsÚ Ing. D. Vavrinec. V príhovore poďakoval zástupcom Boxing Clubu RTJ v Malackách za ich príkladné vedenie boxu v Malackách. „Šírite dobré meno nielen tejto disciplíne, v ktorej vládnu nielen silné päste, vytrvalosť a rozvaha, ale aj mestu Malacky. Ďakujem Vám aj v mene primátora J. Ondrejku," dodal. Hostia si v slávnostnej chvíli pripomenuli i zakladateľa boxu v Malackách Aliho Reisenauera st., ktorý nás pred rokom opustil.

–lucy–

Občianka Trenčína je s vybavovaním v Klientskom centre maximálne spokojná.

Na výzvedách v Trenčíne

9. septembra sa autobus plný zamestnancov MsÚ v Malackách vydal na „povinný výlet" – návštevu trenčianskej samosprávy.

Ich cesta však neviedla za spoznávaním krás tunajších historických pamiatok, ale priamo do sídla mestského úradu. Od 3. mája 2004 tu je totiž sprevádzkované klientske centrum s cieľom zavedenia komplexného vybavovania klienta na jednom mieste bez úradných hodín. Práve ono sa stalo ohniskom záujmu Malačanov, veď na sklonku októbra sa chystá otvorenie podobného centra i v našom meste.

Ing. Šedivá, vedúca trenčianskeho klienskeho centra, ochotne odpovedala na všetky zvedavé otázky návštevníkov. Podľa nej sa proklientsky orientovaný model riadenia občianskej agendy v praxi osvedčil a občania si pochvaľujú najmä promptnosť vybavovania.

Na druhej strane boli odbremenení i ostatní odborní referenti pôsobiaci na úrade. Dúfajme, že sa s pozitívnym ohlasom na zriadenie klientskeho centra stretneme i v Malackách.

V rámci projektu O krok bližšie ku klientovi, ktorý je pilierom pripravovanej zmeny, prebieha v súčasnosti tréning pracovníkov MsÚ. Okrem iného sa uskutočňuje zisťovanie názorov poslancov, riaditeľov rozpočtových a príspevkových organizácií mesta i samotných zamestnancov MsÚ na fungovanie klientského centra, ktorého výsledky budú onedlho známe. Obdobné zisťovanie postrehov občanov prostredníctvom ankiet je naplánované po spustení klientského centra do prevádzky.

Všetky tieto aktivity realizuje Mesto Malacky s podporou Európskeho sociálneho fondu v rámci vyššie spomínaného projektu O krok bližšie ku klientovi.

LUCIA POLÁKOVÁ, foto: S. OSUSKÝ

Malačania pozorne počúvali, veď v Trenčíne mohli načerpať veľa inšpirácií.

Tajomná Indonézia v podaní Saltatrixu

Slovenské národné múzeum na Vajanského nábreží v Bratislave sa od 12. septembra na dva mesiace zahalilo do tajov Indonézie. Tento deň bol slávnostným otvorením unikátnej dvojvýstavy s názvom Tajomná Indonézia – Tamtamy času a Slávne expedície 20. storočia.

Keďže sme výstavu otvárali v Brne, Ing. Rudolf Švaříček nás tradične pozval aj do Bratislavy. Saltatrix nemohol chýbať v hlavnom otváracom programe popri ostatných umelcoch ako Baris, La3no Cubano a Rony Barton. Choreografie Tamtamy času – Tancujúce rajky, Bohovia rozhodli – Tygrice džungle a Nekonečný súboj živlov ohňa a vody potešili oko primátorov, sponzorov, umelcov a smotánky – každého zúčastneného. Odmenou nám bol úžasný potlesk. Po programe sme si s veľkým záujmom výstavu prezreli. Môžeme ju skutočne odporučiť každému, i tomu najnáročnejšiemu návštevníkovi.

Tanečné štúdio (TŠ) Saltatrix už roky úspešne reprezentuje Malacky na rôznych podujatiach a vychováva generácie tanečníkov. Pôsobí pod Mestským centrom kultúry Malacky (bývalé ZCK). Práve v jeho Spoločenskom dome 9. septembra otvorilo už svoj tretí tanečný rok. Úvod patril tanečnej skupine Saltatrix, ktorá sa predviedla choreografiou, ktorá bola súčasťou otváracieho ceremoniálu výstavy Tajomná Indonézia – Tamtamy času a Slávne expedície 20. storočia. Tento rok sa do TŠ zapísalo vyše sto detí, ktoré sa budú dvakrát týždenne učiť tancovať všetky druhy tanca. Ku koncu roka ich čaká minimálne 5 muzikálových predstavení na Západnom Slovensku s muzikálom Cez minulosť smerom k tancu. V júni 2006 by sa tanečníci mali predviesť v novom muzikálovom projekte Šmolkovia. Želám im teda veľa úspechov v tanci.

ANDREA MURÁNIOVÁ,
vedúca TŠ Saltatrix MCK
Foto: archív A. M.

Mesto vykonalo audit verejného osvetlenia

1435 svetelných miest a takmer 13 obyvateľov mesta na jedno svietidlo. Taká je základná bilancia auditu verejného osvetlenia, ktorý vykonalo mesto Malacky. Jeho cieľom bolo zhodnotenie štruktúry svetelných zdrojov a tvorba návrhu na úspory energie.

Podkladmi pre vznik záverečnej správy boli okrem terénneho prieskumu mapa mesta a vstupné informácie, ktoré poskytlo oddelenie územného rozvoja MsÚ. V celoslovenskom priemere tvoria 92 % svetelných zdrojov ortuťové a sodíkové výbojky. Tento ukazovateľ vyznieva pre naše mesto. Využívanie výlučne sodíkových výbojok vytvára minimálne predpoklady na úsporu energie. Navyše podstatná časť svietidiel je v zlom technickom stave, nehovoriac o morálnom zastaraní. Ich výmena je nevyhnutná. Odporúčania auditu hovoria aj o zmenách v geometrii sústavy – stožiare sú položené ďaleko od chodníkov, veľké sú aj ich vzájomné odstupy. Audit hodnotí súčasný stav ako zlý a nehospodárny. Odporúča vykonať na základe projektovej dokumentácie komplexnú rekonštrukciu, inštalovať nové svietidlá pre kompaktné žiarivky, na hlavných uliciach sodíkové výbojky s príkonom 150 wattov a vymeniť rozvádzače. Investícia do verejného osvetlenia síce značne odkrojí z mestského rozpočtu, avšak očakáva sa, že sa odrazí predovšetkým vo zvýšení bezpečnosti nočných ulíc.

–ipo–

ZAUJALO VÁS

Milí čitatelia,
ak nám napíšete ***do 27. septembra*** *na adresu redakcie, ktorý príspevok vás zaujal, budete mať šancu získať šiltovku mesta Malacky. Tak neváhajte a zapojte sa! Ak chceme písať o tom, o čom chcete čítať, musíme poznať váš názor. Tak vystrihnite kupón a napíšte naň, čo vás zaujalo. V minulom čísle to boli najmä príspevky Museli stromy ustúpiť, O čom rokovali poslanci MsZ 25. augusta, Expedícia Ekvádor 2005, Malacká posila v Kongregácii zmŕtvychvstania nášho Pána Ježiša Krista a iné.*
Spomedzi všetkých sme vyžrebovali ***Margitu Antálkovú*** *z Jánošíkovej ulice v Malackách, ktorá získava šiltovku mesta.*

malacký hlas
ZAUJALO MA V ČÍSLE 16

Malacky budú mať turisticko-informačnú kanceláriu

Propagácia na vyššej úrovni

Pre mnohé slovenské mestá je významným zdrojom príjmov rozvoj turistického ruchu, ktorý výrazne prispieva i k zvyšovaniu pozitívneho imidžu navštevovaných lokalít. Na propagácii regiónu sa v týchto mestách priamo podieľajú turistické informačné kancelárie (TIK).

Malackám takéto zariadenie dodnes chýba. Situácia sa však zmení - mesto uspelo na Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja SR s projektom na vybudovanie turisticko-informačnej kancelárie (TIK). O financie sa uchádzalo v rámci operačného programu Jednotný programový dokument NUTS II - Bratislava Cieľ 2 ešte na sklonku minulého roka. Hoci rozhodnutie o schválení projektu prišlo až 30. 8., nič to nemení na skutočnosti, že na vybudovanie TIK Malacky získali 601 050 Sk (vrátane 5-percentnej finančnej spoluúčasti mesta, pozn. aut.).

TIK je nevyhnutný

TIK je dôležitou súčasťou infraštruktúry cestovného ruchu. Veď Malacky i priľahlý región majú čo ponúknuť nielen turistom, ale i ľuďom vyhľadávajúcim kultúrne, rekreačné či športové vyžitie, historické pamiatky, múzeá a výstavy. „Slabá informovanosť a propagácia sa doteraz negatívne odrážali na záujme a celkovej návštevnosti mesta a mestských podujatí. Neexistovala ani verejne dostupná databáza podnikateľov a služieb v oblasti cestovného ruchu, ktorá by v mnohom pomohla," myslí si odborná garantka projektu Mgr. Ivana Potočňáková a dodáva: „Malacky nikdy nechýbajú na medzinárodnej výstave cestovného ruchu ITF Slovakiatour, pripravili sme aj projekt na multimediálnu propagáciu Záhoria na zahraničných veľtrhoch cestovného ruchu. TIK by mal tieto aktivity koordinovať." Organizačne bude začlenený pod mestský úrad a jeho Kanceláriu prvého kontaktu (KPK), ktorej vedúcou je práve I. Potočňáková. „Mnohé činnosti v kompetencii budúceho TIK-u doteraz zabezpečovali zamestnanci KPK. Spustením prevádzky turistickej kancelárie sa propagácia mesta a jeho okolia sprofesionalizuje."

Doteraz sa Malacky spolu s ostatnými mestami Dolného Záhoria úspešne prezentovali na výstave cestovného ruchu ITF Slovakiatour. Ak bude pripravovaný projekt s názvom Prezentácia Dolného Záhoria úspešný, podobne ako ten na zriadenie TIK, zúčastnia sa Malačania osvedčených veľtrhoch v Brne, Poznani a Miškolci.

TIK v inkubátore

Po zvažovaní, kde by mal byť TIK v Malackách umiestnený, padla voľba na objekt podnikateľského inkubátora. Nachádza sa priamo v centre mesta, v bezprostrednej blízkosti hlavného cestného uzla. „TIK by mal byť umiestnený pri vstupnom vchode, kde sa v súčasnosti nachádza recepcia. Vystavaním presklennej konštrukcie so vstupnými dverami vytvorí kancelária, kde bude jeden zamestnanec pravidelne aktualizovať databázu, poskytovať informácie pre návštevníkov, predávať propagačné materiály mesta a spolupodieľať sa na ich tvorbe," vysvetľuje zámer projektový manažér Ing. Pavol Hallon. „Okrem iného by v meste mali byť v rámci projektu na prístupových komunikáciách inštalované informačné smerové tabule, orientačné mapy," ozrejmuje.

Cieľ – AiCES

Jedným z cieľov realizátorov projektu v praxi je zaradiť malacký TIK do celonárodnej siete turisticko-informačných centier prostredníctvom Asociácie informačných centier Slovenska (AiCES). Jej súčasťou sú aj informačné kancelárie v Senici, Holíči či Skalici, s ktorými sa chystajú zamestnanci TIK-u úzko spolupracovať. Črtá sa i možnosť nadviazať prospešné kontakty s podobnými zariadeniami v pohraničných oblastiach Rakúska a Českej republiky. Projekt zriadenia TIK v Malackách však nie je jedinou svetlou výnimkou pri zviditeľňovaní mesta.

V súčasnosti projektový tím predložil na ministerstvo ďalší už spomínaný projekt, ktorým sa uchádza o prostriedky z eurofondov, s názvom Prezentácia Dolného Záhoria na veľtrhoch cestovného ruchu. Ten by mal zvýšiť kvalitu propagácie regiónu aj vďaka vytvoreniu interaktívnej multimediálnej prezentácie na nosiči DVD, ktorý bude dopĺňať plnofarebná informačná brožúra. Mesto Malacky žiada o príspevok 8 758 950 Sk, pričom celkové náklady dosiahnu 9 220 358 Sk s tým, že 5 % sumy vykryje mestský rozpočet. Či bude opäť úspešné ukáže čas.

LUCIA POLÁKOVÁ, foto: archív

Najbližšie vyjde MH po 5. októbri. V tomto čase bude distribuovaný do vašich schránok. Ak vám nebude doručený, obráťte sa na pobočku malackej pošty.

AGENTÚRA JEDNA PANI POVEDALA

Fámy sa dokážu šíriť neuveriteľnou rýchlosťou. Veď koľkokrát ste počuli z úst ostatných: počula si, že... Je to pravda, či nie je to pravda. Často sa však i s nepravdou stotožníme. Aj to bol jeden z podnetov, prečo sme uviedli do života rubriku s príznačným názvom JEDNA PANI POVEDALA. Jej cieľom je vyvrátiť či potvrdiť to, čo sa dostalo do našej redakcie alebo vám do uší.

„Počula som, že v Malackách nevybudovali kruhový objazd pri obchodnom dome (OD) LIDL, preto, lebo by sa tam nezmestil. Je to pravda?"

„Okružná križovatka (laicky povedané kruhový objazd), ktorá mala podľa pôvodnému zámeru riešiť dopravnú situáciu pred OD LIDL, sa nevybuduje z iných objektívnych dôvodov, a nie preto, že by sa nezmestil. Na základe výsledkov rokovaní subjektov zainteresovaných do rekonštrukcie križovatky (Mesto Malacky, Regionálne cesty a Slovenská správa ciest) sa dospelo k záveru, že dve okružné križovatky (pri OD Lidl a OD Stred) by boli z hľadiska priepustnosti dopravy nevyhovujúce. Odborná firma po aktuálnych meraniach hustoty dopravy zistila, že riadená svetelná križovatka umožní lepšie predchádzať dopravným zápcham, ku ktorým by tu dochádzalo. Navrhované dve po sebe idúce usmernené križovatky, ktoré reagujú na pohyb v jazdnom prúde, dokážu vodiči prejsť rýchlejšie. Je však nutné zrekonštruovať i hlavnú križovatku pri OD Stred. Riadená sveteľná križovatka pri OD LIDL bude mať síce obrovskú výkonnosť, no hlavná ju bude až do obdobia svojej rekonštrukcie spomaľovať. Čoskoro by mali byť vyčíslené náklady na obnovu hlavnej križovatky a následne budú vyvolané rokovania so zainteresovanými subjektami. Ak sa vzájomne dohovoríme na finančnom krytí obnovy, na budúcu jeseň by mohla byť i veľká križovatka po rekonštrukcii."

RNDr. JOZEF ONDREJKA, primátor Malaciek

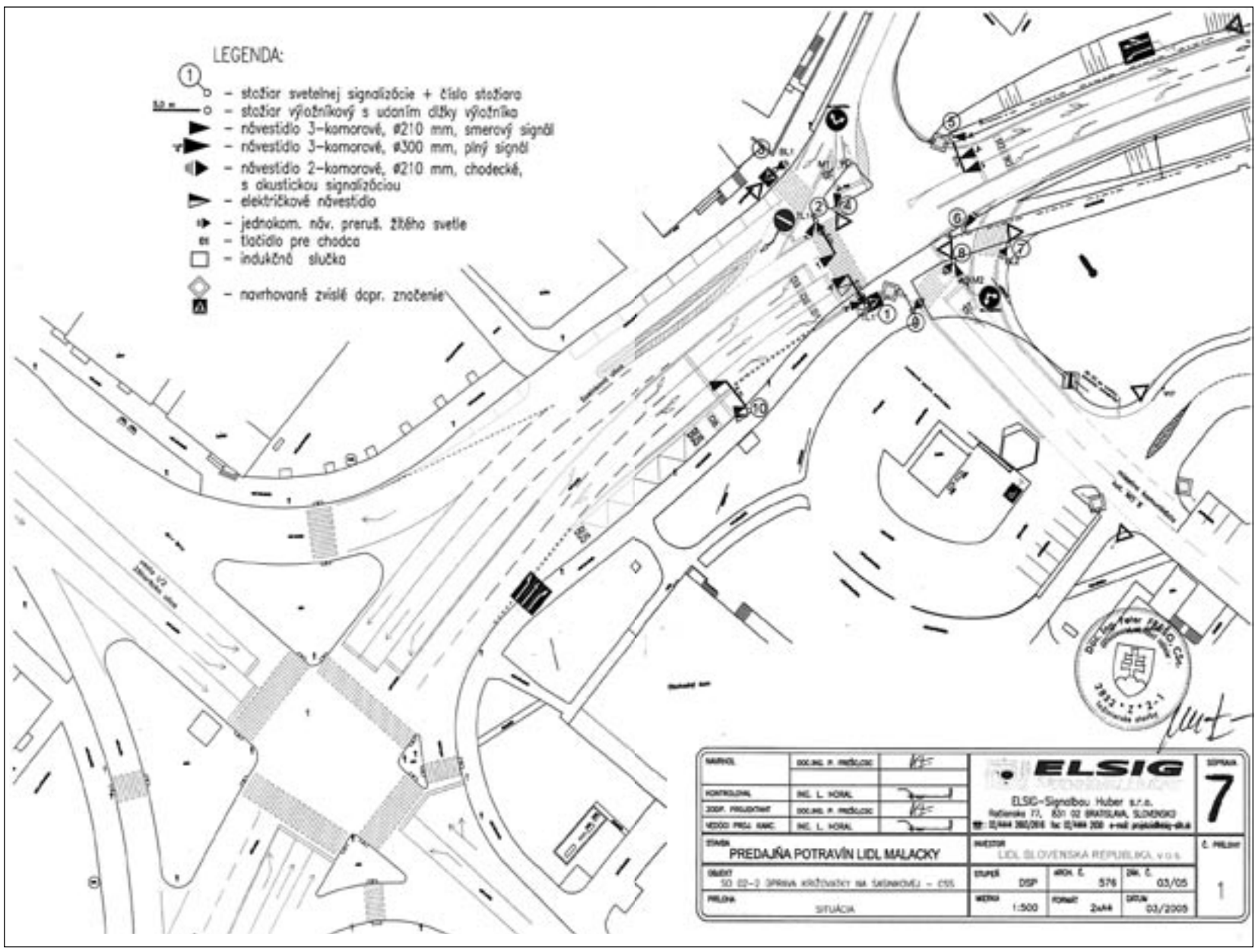

Nákres toho, ako by mala vyzerať hlavná križovatka i križovatka pri OD LIDL po rekonštrukcii.

Roľnícke trhy, ktoré sa tiahli pozdĺž brehov Veľkého žninského jazera, ponúkli partnerským mestám možnosť na prezentáciu. O šírenie dobrého mena Malaciek v zahraničí sa s propagačnými predmetmi v rukách postarali (zľava) T. Búbelová, redaktorka mestskej televízie eM TV, Š. Daniel, hudobník a korepetítor Bazaličky a J. Zetková, riaditeľka Mestského centra kultúry.

Vôňa obilia a chleba

Dokončenie z 1. strany

si už pri nástupe na pódium získala sympatie poľského publika.

Rapkáče a košík

Modrotlačové sukienky malých bazalienok, zvonivé hlásky speváčok s vrkočmi, „mužný" postoj 5-ročného speváka Robka Fráza s rukou nad hlavou, rapkáče a košíky i typické záhorácke pesničky sa postarali o úspech výpravy zo Slovenska.

Ďalšie partnerské mestá – maďarská Albertirša, nemecký Mettmann, moravské Veselí nad Moravou a litovské Birštonas a Jašuny – sa prezentovali folklórom, dychovou i cimbalovou muzikou, ale aj moderným tancom. Vystúpenia súborov z Veselí a Birštonasu dosiahli dokonca vysokú profesionálnu úroveň.

Otvorenou arénou pre mladých umelcov bolo centrálne námestie v Žnine, ktorému dominuje historická bašta. V nej sa nachádza mestské múzeum.

Súčasťou Paluckých roľníckych dní bol aj oficiálny akt podpisu partnerskej zmluvy medzi mestami Žnin a Albertirša, ktorý vykonali primátori oboch miest Jarosław Jaworski a László Fazekas. Zväzok medzi mestami Višegrádskej štvorky je tak zase o čosi pevnejší.

Cesta zvláštnou súpravou úzkokoľajky do Biskupina a Wenecie priniesla radosť predovšetkým deťom a mládežníkom – dymiaca lokomotíva ťahajúca úzke vagóniky sa šinula pomedzi polia a ozývala sa z nej poľština, maďarčina, nemčina, čeština, angličtina a samozrejme naša slovenčina. Večernému táboráku pre takmer dvesto hostí predchádzala návšteva skanzenu v Biskupine.

Oslava úrody, chleba a štedrosti darov prírody bola hlavným motívom, ktorému bola venovaná slávnostná svätá omša, opäť na námestí pri bašte. Množstvo vencov a obetných darov uvitých z pšeničných klasov vytváralo dokonalú kulisu, ktorá zdôrazňovala dôstojnosť obradu. Záverečné večerné stretnutie zástupcov oficiálnych delegácií partnerských miest prinieslo ďalšie výzvy na spoluprácu. Starý kontinent sa teší z toho, že európske kilometre už nie sú prekážkou formovania priateľských vzťahov.

Text, foto: IVANA POTOČŇÁKOVÁ

Žnin si zakladá na svojich tradíciách. Na námestí pri historickej bašte stojí symbolické návestie so šiestimi návesťami: každé patrí jednému z partnerských miest. Malačanov doslova hrialo pri srdci, keď medzi nimi našli smerovku do svojho domova.

Majú právo hovoriť o svojich právach

Dom Svitania v Jakubove patrí bezpochyby k jednej z najaktívnejších inštitúcií slúžiacich na pomoc ľuďom s mentálnym postihnutím na Slovensku. Okrem toho, že prevádzkuje chránenú dielňu, organizuje zbierky, zúčastňuje sa odborných konferencií a seminárov, aktívne sa zapája i do projektov s medzinárodným rozmerom.

Jedným z nich je projekt NGO Inclusion Europe, ktorého cieľom je upriamiť pozornosť verejnosti a najmä politikov na potreby ľudí s mentálnym postihnutím či psychickými poruchami.

SR zastupoval Dušan zo Svitania

Projekt je realizovaný v ôsmich krajinách, ktoré sú novými členmi EÚ (SR, ČR, Litva, Lotyšsko, Estónsko, Poľsko, Maďarsko a Slovinsko). Jeden zástupca z každého štátu sa v júni zúčastnil týždňovej konferencie v maďarskej Budapešti. SR zastupoval klient Domu Svitania Dušan Novák. Aj on pomáhal organizátorom kurzu, ktorý sa uskutočnil v Jakubove 5. – 8. septembra, pri komunikácii s jeho ostatnými účastníkmi.

O projekte rozpráva zástupca základnej organizácie v Bruseli Gomez Gengoux:

„Európska komisia rozhodla o financovaní projektu v decembri 2004. Zmeniť myslenie spoločnosti a integrovať ľudí s hendikepom je veľmi dôležité. Často sa na túto skupinu obyvateľstva zabúda i pri tvorbe zákonov, preto všetkých 16 inštitúcií (dve z každej krajiny), ktoré sa projektu zúčastnili, dostanú v závere komplexný materiál, ktorý posunú ďalej, najmä politikom."

Treba ich počúvať

Seminár v Jakubove sa konal v príjemnej domáckej atmosfére. „Na jednotlivé dni sme mali rozdelených sedem tém, učili sme klientov umeniu sebaobhajovania či poznania ich práv," hovorí Gomez.

„Mali by byť schopní, hovoriť sami za seba a ostatní by sa mali naučiť načúvať im." Belgičan bol milo prekvapený, v akých podmienkach Dom Svitania funguje. „Je tu tím skvelých ľudí vrátane riaditeľky a asistentiek či ostatných. Keď mi povedali, že od štátu dostávajú len 36 % na vykrytie celkových nákladov, tak som sa čudoval, ako to tak perfektne môžu zvládať. Odvádzajú kusisko nielen sociálnej, ale i manažérskej práce. Klobúk dolu."

Text, foto: LUCIA POLÁKOVÁ

Účastníci kurzu v čase našej návštevy rozprávali o svojich právach. „Právo na život je najdôležitejšie," hovorili Henry (vľavo).

Koordinátor z Bruselu Gomez Gengoux prizerá debate.

Loď nového centra Svitania vyplávala na „more"

Dokončenie z 1. strany

„Klubová miestnosť bude slúžiť nielen na stretávanie členov OZ Svitanie, ale aj na iné integratívne a vzdelávacie aktivity," dodáva. Na prvom podlaží nám ďalej ukázala priestory cvičného bytu a krízovej služby SOS. Dôležité sú aj ateliér a dielňa, ktoré už dnes navštevujú dospelí klienti v rámci zácviku na pracovné činnosti. „Chceli by sme osloviť podnikateľov, ktorí by sa potrebovali za malú odmenu „zbaviť" drobných prác, ako napr. vkladanie letákov do obálok, či iných jednoduchých mechanických činností," načrtne nová riaditeľka.

Chceli by sme vypaľovaciu pec

O využití suterénu má už J. Petrová jasnú predstavu. „Bude v nej minikaviareň pre klientov a dúfam, že aj keramická dielňa s veľkou vypaľovacou pecou, aby sme mohli vyrábať väčšie úžitkové kusy keramiky." Pec však stojí asi 120 000 Sk a ešte chýba 80 000 Sk. „Možno sa nájdu sponzori, alebo uspejeme v ďalších projektoch. So získavaním prostriedkov je to veľmi zložité. Centrum nie je charakterizované ako domov sociálnych služieb, tak mu VÚC zatiaľ finančne nevypomáha. Aj mzdy pre dvoch zamestnancov sú uhrádzané z grantových prostriedkov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR," dodáva. „Chceli by sme rovnako odstrániť bariéry pri vstupnom vchode, a aj inde. Hádam by v tomto mohlo finančne vypomôcť i mesto, veď to robíme i pre jeho občanov," vyzýva k spolupatričnosti.

Čo dodať na záver?

Želáme novému centru veľa sily a najmä šťastie pri získavaní sympatizantov a sponzorov. Koho činnosť centra zaujala a mal by záujem zúčastňovať sa v závere uvedených aktivít, nech sa prihlási u PhDr. Jany Petrovej na t. č. 0904/260 441.

LUCIA POLÁKOVÁ

Peťko býva neďaleko centra a do jeho aktivít sa rád zapojil. Denne ho spolu s ďalšími klientmi navštevuje, aby sa zaúčal na pracovné činnosti. Za asistencie PhDr. Jany Petrovej zmajstroval podľa návodu i zložitú skrinku. Musí si vyskúšať i funkcie multifunkčného zariadenia. Skúsenosti sa mu iste zídu, keď bude ako člen redakcie spoluvytvárať časopis Vstúpte.

Foto: T. Búbelová

Ponuka podporných aktivít

1. Denný pobyt pre dospelých so zácvikom na pracovné činnosti
2. Školička – ambulantný pobyt detí v predškolskom veku s programom včasnej stimulácie – dvakrát v týždni
3. Poradňa podpornej intervencie – jedenkrát v týždni
4. Redakcia časopisu Vstúpte – jedenkrát v týždni
5. Športový klub Svitania – jedenkrát v týždni
6. Fyzioterapia – dvakrát v týždni
7. Kinoklub – dvakrát v mesiaci
8. Ateliér – dvakrát v týždni
9. Spoločenský klub – jedenkrát v týždni
10. Vzdelávací klub – jedenkrát v týždni

KTO JE NA FOTOGRAFII?

Milí čitatelia,

ak ste si pozorne prečítali príspevky dnešnom MH, tak pre vás nebude úloha náročná. Spoznáte na fotografii jedného so zakladateľov športového odvetvia, ktoré má v Malackách už viac ako 70-ročnú tradíciu? Neprezradíme akého, bolo by to veľmi jednoduché. Našepkáme, že v ňou nad silou pästí častokrát víťazí odvaha a vytrvalosť. Tušíte? Tak vezmite papier a pero a pošlite nám svoje tipy spolu s nalepeným kupónom **do 27. septembra**.

Správnou tipujúcou z MH 11/2005 bola **Ala Míšaná** zo Záhoráckej ulice v Malackách, ktorá na uverejnenej fotografii v správne spoznala Ivanu Potočňákovú. Výherkyňa získava sladkú odmenu z cukrárne Hviezda.

Uhádnite, kto je na fotografii!

Môj tip: .....

malacký hlas

CUKRÁREŇ HVIEZDA

KUPÓN 16

Miroslav Polgár pri práci na epitafe, ktorý zhotovil Ján Mikuláš Moll, žiak slávneho Donnera.

Župnanov epitaf

Už vyše roka (od mája 2004, pozn. red.) sa uskutočňujú v kostole Nepoškvrnenéh Počatia Panny Márie v Malackách reštauračné práce na epitafe z 18. storočia. Patrí významnému členovi nemenej slávnej famílie, ktorý sa preslávil v boji proti Turkom – Mikulášovi II. Pálfimu (1552 – 1600). Práve jemu panovník Rudolf II. udelil titul grófa a zveril panstvo bratislavského hradu a s tým aj hodnosť kapitána hradu a župana Bratislavskej stolice.

Prostriedky vo výške 420 000 Sk na rok 2004 a 480 000 Sk na obnovu tejto pamiatky (tie ešte na účet fary neprišli, pozn. red.) získal miestny farský úrad z projektu Obnovme si svoj dom, ktorý vypísalo ministerstvo kultúry (z rovnakého grantu bola financovaná i obnova malackej synagógy, pozn. red.). Priebeh rekonštrukcie ozrejmuje reštaurátor s viac ako dvadsaťročnou praxou – akademický sochár Miroslav Polgár.

Obnova po desiatich rokoch

„Pred desiatimi rokmi som robil reštaurátorský výskum pamiatky s cieľom zistenia jej stavu po stránke technickej a fyzickej hmoty a miery jej poškodenia," rozhovorí sa M. Polgár. V tom čase bolo odkryté aj zloženie župnanovho epitafu. Je z umelého mramoru (tzv. štuky) vo farebnosti bielej (sochy), militárií (zástavy bielo-modré, čierne) a z červeného mramoru, na ktorom boli pôvodne umiestnené plastické písmená. M. Polgár dodáva: „Celý povrch epitafu bol silne znečistený. Stmavnutý lak bol rovnako po výtvarnej stránke nevyhovujúci a radikálne zmenil pôvodný farebný výraz. Objekt vykazoval i mechanické poškodenia. Figúram chýbali ruky, krídla, časti kopijí či vavrincových vencov."

Reštaurácia v dvoch etapách

Reštaurovanie vzácnej pamiatky sa koná v dvoch etapách. Akademický sochár ich ozrejmuje: „V prvej etape sa uskutočnilo kompletné čistenie a stabilizovanie porušenej hmoty. Bol spracovaný návrh na reštaurovanie a následná fotodokumentácia priebehu obnovy. Treba dodať, že nad priebehom rekonštrukcie má dozor Krajský pamiatkový úrad." Práve sa uskutočňuje druhá časť obnovy pamiatky, ktorá pozostáva z vyhotovenia chýbajúcich častí epitafu – 13 kopijí, 4 šable, domodelovania chýbajúcich rúk, časti architektúry, rehabilitácie pôvodnej povrchovej úpravy (mat – plastová výzdoba a lesk – sochy a militáriá). „Uvedené kroky som konzultoval s brnenským historikom umenia PhDr. Zdeňkom Váchom. Reštaurátorské práce budú ukončené spracovaním záverečnej písomnej a grafickej správy a konečnej fotodokumentácie," vysvetľuje.

Čierny kostol

Miroslavovi Polgárovi je malacká pamiatka dôverne známa. Pred niekoľkými rokmi robil sondážny výskum na fasáde kostola. „Bola pôvodne čierna, no ľudia by zrejme originálnu farbu prijali ťažko. Prečo čierna? Malacký kostol bol nazývaný i čiernym kostolom. Rovnako bol štylizovaný i neďaleký hrad Červený Kameň, ktorý od konca 16. storočia patril rodu Pálfiovcov," vysvetľuje. „Interiér františkánskeho kláštora skrýva rovnako veľa zaujímavých neobjavených tajomstiev. Zaslúžil by si hĺbkovo prebádať." Investície spojené s obnovou pamiatok sú však nemalé a získať ich z cudzích zdrojov nie je jednoduché. Dúfajme, že raz sa dočkáme i komplexnej reštaurácie interiéru kostola. Veď táto pamiatka by si nový šat určite zaslúžila.

LUCIA POLÁKOVÁ, foto: S. Osuský

Európa prišla až k nám

13. 9. bola v Malackách na Mierovom námestí odštartovaná šnúra podujatí druhej časti projektu Európska štafeta – Európa na ceste k vám. Zvedavci z Malaciek si tak mohli priamo v centre mesta prezrieť inštalovanú výstavu tematicky zameranú na históriu a súčasnosť Európskej únie. „Mlsné jazýčky" mali možnosť pochutnať si na pripravených kulinárskych špecialitách z desiatich členských krajín EÚ. Proeurópsku atmosféru podujatia dopĺňali koncertné vystúpenia hudobných formácií z „novopečených" členov EÚ od 1. mája 2004. Nechýbali ani súťaže pre deti či drobné darčeky pre okoloidúcich.

Projekt Európska štafeta sa realizuje v mestách Slovenska už od augusta. Jeho cieľom je priniesť viac informácií o EÚ priamo medzi obyvateľov všetkých slovenských regiónov. Po Malackách sa podujatie presúvalo do Senice, Komárna, Považskej Bystrice a ak ste ho nestihli absolvovať, chopte sa šance trebárs v Dolnom Kubíne (21. 9.), v Spišskej Novej Vsi (23. 9.), v Bardejove (25. 9.), vo Vranove nad Topľou (27. 9.), v Lučenci (29. 9.) a nakoniec v Brezne (1. 10.).

–lucy–, foto: S. Osuský

Poriadnu zručnosť a najmä potrebnú kapacitu pľúc je potrebné na obsluhu pravej indiánskej fúkačky. Miloš Kuchárek sa o tom presvedčil na vlastnej koži.

Expedícia Ekvádor 2005

s Malačanom Milošom Kuchárkom

2. časť

Ako pokračovala expedícia Ekvádor 2005 štvorice cestovateľov – horolezcov - Miloša Kuchárka z Malaciek, Juraja Pekárka z Kysuckého N. Mesta, Vlada Trnku z Liptovského Hrádku a Vlada Dada? O ich stretnutí s indiánmi v amazonskej džungli, návšteve Guatemaly a Kolumbie či zdolaní najvyššej hory Mexika Pico de Orizaba čítajte v 2. časti cestopisu.

V džungli

Balíme sa a poobede odchádzame do údolia. Pred zotmením sa ocitáme o 4500 výškových metrov nižšie v známych ekvádorských kúpeľoch Baños. Sírovoslaná minerálna voda tu vyteká zo svahu jednej z najčinnejších sopiek Ekvádoru – Tungurahua. Nasledujúci deň si tu liečime naše ranky z výstupov. Večer máme poradu. Chceme sa pozrieť do džungle amazonskej nížiny a na druhý deň tam už mierime terénnym autom. V džungli sme sa stretli s indiánmi kmeňa Kečua a ich šamanom, ktorý z nás pri večernej seanse vyháňal zlých duchov. Učili sme sa používať indiánske fúkačky, z ktorých sa vystreľujú jedovaté šípky, a poznávali sme mnohé užitočné rastliny pralesa, ktoré indiáni potrebujú k životu.

Guatemala

21. 6. odlietame na obed z Quita s medzipristátím v Kolumbii a Kostarike do Guatemaly. Odtiaľ odchádzame do mesta Antigua – jedného z najstarších a najkrajších miest Strednej Ameriky. Po prehliadke mesta odchádzame smerom na sever do Guatemalskej vysočiny. Jazero Lago de Atitlán je údajne jedným z najkrajších jazier sveta. Vzniklo zrútením vrcholu sopky a okolo neho sa nachádzajú ďalšie tri vrcholy sopiek. Guatemalský Tikal je najznámejším a najpôsobivejším archeologickým mayským náleziskom. Z džungle sa tu strmo týčia pyramídy. Po vetvách starých stromov skáču opice a farebné papagáje prelietavajú sem a tam. Tikal sa odlišuje od iných mayských pamiatok, lebo sa nachádza priamo v dažďovom pralese. Počuté zvuky a vône pralesa prispievajú k úžasnej atmosfére. Cez guatemalsko-mexickú hranicu sa dostávame domorodou loďkou cez rieku menom Usumacinta, veľkú ako náš Dunaj.

Mexika Pico de Orizaba 5700 m n. m.

27. 6. navštevujeme archeologickú lokalitu Palenque, ktorá leží v hustej džungli neďaleko guatemalských hraníc. Oproti Tikalu je Palenque viac svetské. Okrem chrámových stavieb je tu aj obytný palác s podzemnými chodbami, hrobky, ihrisko na indiánsku hru Pelota a iné stavby. Nasledujúce dni mierime k najvyššej hore Mexika k Pico de Orizaba. Navštevujeme mesto San Cristóbal s najhlbším kaňonom sveta Sumidero. V meste Puerto Escondido sa dostávame na pláže Tichého oceána a v Oaxace obdivujeme zapotécke a mixtécke pamiatky Monte Albánu a Mitly. 2. 7. sa cez mesto Puebla dostávame do dedinky Tlachichuca pod Pico de Orizaba. 4. 7. sa o štvrtej hodine ráno púšťame na výstup. Prvých tisíc výškových metrov šliapeme sutinou a skalami. Posledných 500 výškových metrov je na hore ľadovec a k výstupu treba mačky.

Posledné dni expedície

Navečer hodnotíme expedíciu v hoteli v Tlachichuce. Sme radi, že expedícia vystúpila na všetky plánované vrcholy a dokonca sme zdolali jednu štvortisícovku naviac. Posledné dni trávime prehliadkami a návštevami pamätihodností Mexiko City. Pozreli sme si aztécku pamiatku Teotihuacan, pútnickú baziliku Guadalupe, aztécke plávajúce záhrady a futbalový štadión, kde sa dvakrát hrali majstrovstvá sveta. Navštevujeme aj najväčšie antropologické múzeum sveta so zbierkami indiánskych kultúr. V piatok 8. 7. odlietame z hlavného mesta Mexika a do Viedne prilietame nasledujúci deň v čase obeda.

MILOŠ KUCHÁREK, foto: archív M. K.

Viac na www.ecuador.expedition.sk

Účastníci expedície ďakujú za sponzorskú podporu OT TJ Strojár Malacky, spoločnostiam RADOMA Záhorská Ves a MAVYS Malacky.

Folklór z Gajár rozkvitá

Novými choreografiami spolu s najúspešnejšími rečníckymi číslami zavŕšila Slnečnica svoju letnú sezónu na Záhoráckych slávnostiach na Kamennom mlyne.

Tance Naša Kača, Záhorie, Mišung a vystúpenie najmenších tanečníkov so šotýš polkou, vrcenou a čardášom či naše ľudové rozprávačky Františka Spustová a Slobodová svojimi poviedkami o mikrovlnnej rúre a pražených mandliach potešili nejedného diváka na Kamennom mlyne.

Teší nás obnova starých dobrých slávností, ktoré určite nechýbali len nám účinkujúcim, ale i všetkým milovníkom folklóru a dobrej ľudovej zábavy. V prvú septembrovú nedeľu Slnečnica zavítala na dožinkové slávnosti organizované miestnymi farmármi v Dolnom Rakúsku v Gänserndorfe. Vo svojom dvojhodinovom programe sa predstavila pásmom „Záhorácke dožinky". Spevom, tancom, hovoreným slovom v nemčine a v slovenčine a prierezom ľudových tancov z celého Slovenska či krásou našich krojov a aj tanečníkov sa podarilo rozveseliť a pobaviť účastníkov tohto milého podujatia, ktoré umocnilo pekné počasie, príjemná atmosféra a záverečný tanec s našimi tanečníkmi.

Slnečnica v Grécku

FS Slnečnica – Sunečník z Gajár sa každý rok počas leta zúčastňuje aj zahraničných podujatí. Po tom, čo pochodil veľa krajín Európy, tento rok si to namieril do Grécka na Chalkidiki do malebnej rybárskej osady Posidi.

Na dvojtýždňovom sústredení sa nacvičili celkom nové choreografie a stredná skupina vycibrila pásmo Záhorie. Plávanie v morských vlnách i športové stretnutia s miestnymi Grékmi vo volejbalovom a futbalovom zápase a v turnaji v stolnom tenise sa posilnila kondička folkloristov. Vystúpenie na letnom festivale v dedinke Akritas spolu s miestnym gréckym folklórnym súborom umocnili atmosféru tradičného podujatia, ku ktorému patrila ochutnávka vín z kvalitných viníc z celého Grécka. Už samotná prehliadka archívnych vín, ktorých bolo podľa miestnych okolo tisíc druhov, prebúdzala v nás tú pravú grécku atmosféru podfarbenú exotickým prostredím s palmami, píniami, olivovníkmi a nezabudnuteľnou gréckou architektúrou, ktorú sme obdivovali v historickej časti Tesaloník. Zahraničné sústredenie je odmenou za celoročné snaženie najaktívnejších a najúspešnejších členov Slnečnice. O návrate z Grécka sa naša ľudová rozprávačka Františka Spustová zúčastnila osláv 450. výročia jazykovedca Vavrinca Benedikta z Nedožier pri Prievidzi, kde reprezentovala západné Slovensko. Je to pre nás Záhorákov veľkou cťou presadiť sa medzi takými osobnosťami ľudového rozprávačstva, akými je Milka Zimková z východu. Naša záhoráčtina pomaly, ale iste začína s úspechom prenikať za hranice Záhoria.

DANKA MIKULIČOVÁ

FS Slnečnica – Sunečník Gajary

Pantone 354 U

DROBNÁ INZERCIA

• Kúpim 2-izbový byt nie na Juhu v OV. Môže byť i neprerobený.
Kontakt: 0907/11 89 44.

• Hľadám prácu údržbára, zámočníka, strojára či upratovača na 5 hodín dopoludnia. Mám vyštudovanú SPŠ strojnícku, odbor strojárstvo. Kontakt: 034/772 38 49 – p. Šifelová alebo 0902/88 80 12 – Vladimír.

• Chcete si odrátať 12 000 Sk zo základu dane? Poistite sa do budúcnosti!
Kontakt: 0908/13 95 72.

• Modelovanie gélových nechtov a úprava prírodných nechtov za výhodné ceny. Študenti a dôchodcovia zľavy. Po dohode s vami aj u vás doma. Tešíme sa. Lenka a Monika. Kontakt: 0911/10 98 87 alebo 0907/ 26 93 93.

• Dve spoľahlivé pracovité ženy rady pomôžu s upratovaním bytu. Obojstranná spokojnosť. Kontakt: 0908/43 86 18.

OZNAM
Základná škola Dr. J. Dérera v Malackách, Ul. gen. M. R. Štefánika 7 vám ponúka **možnosť stravovania v školskej jedálni**. Cena stravného lístka je 51 Sk. Výdaj stravy sa uskutočňuje v od 11.30 do 13.45 h. Kontakt na vedúcu školskej jedálne – 034/772 22 87 (Marta Jánošíková).

Kúpim BYT, DOM alebo POZEMOK v Malackách a okolí.
Kontakt: 0905/421 728
e-mail: roland.z@centrum.sk
MH 05 F10

CUKRÁREŇ HVIEZDA
Ul. 1. mája 87, 901 01 Malacky
Otvorené denne od 9.00 do 19.30 h.
MH 04 B3

PONÚKAM PRIVÁTNE UBYTOVANIE
na anglickej pláži v Littlehamptone za 10 £/1 noc/osoba. K dispozícii izba, kuchyňa a príslušenstvo. Cesta z a na letisko je za poplatok zabezpečená. Do Londýna vlakom za 1 hodinu. Do Brightonu 20 minút. Mestečko s nízkymi cenami. V reštaurácii sa najete za 3 £. Tesco cez ulicu.
Kontakt: adriana@salts.co.uk 0044/7780990336
MH 05 F11

NÁŠ TIP NA NÁKUP

v supermarkete

TÝŽDEŇ OD 16. DO 29. 9. 2005
Tide, prací prášok, 10 kg za 499,00 Sk • Kuracie stehná, 1 kg za 89,90 Sk • ManaR, smotanová nátierka, 150 g za 20,90 Sk
MH 05 B4

Je rakovina hrubého čreva hrozbou?

Hlavným cieľom malackej nemocnice je starostlivosť o zdravie pacientov. Zmeny, ktoré sa udiali počas uplynulého roka, sú dôkazom rozvoja a skvalitňovania ponúkaných služieb.

Nemocnica disponuje kvalitným prístrojovým vybavením. To samo osebe neznamená v boji so zákernými chorobami víťazstvo. Dôležitý je ľudský potenciál. Jedným z odborníkov malackej nemocnice je i MUDr. Peter Slezák (na foto), gastroenterológ. Rozprávali sme sa s ním o nádorovom ochorení hrubého čreva.

V súčasnosti predstavuje rakovina hrubého čreva druhé najčastejšie onkologické ochorenie u mužov aj u žien. Za posledných 30 rokov sa u nás jej výskyt zdvojnásobil. Vykazuje, žiaľ, vysokú úmrtnosť, pretože podceňovaním rôznych príznakov, zjavujúcich sa v počiatkoch choroby, prichádzajú mnohí chorí na liečbu neskoro. Ak je rakovina hrubého čreva diagnostikovaná včas, môže byť úspešne liečená.

Čo spôsobuje rakovinu hrubého čreva?

Sú to najmä nesprávne stravovacie návyky, ako napr. častá konzumácia mäsa, hlavne údeného, nedostatočná konzumácia zeleniny a ovocia, vplyv životného prostredia, nadváha a predovšetkým vek nad 50 rokov života. V niektorých prípadoch sú to aj genetické faktory. Ľudia so zvýšeným rizikom sú tí, u ktorých rodičia alebo súrodenci ochoreli na rakovinu hrubého čreva, maternice a prsníka, potom sú to niektoré špecifické prípady, napr. ak sa v rodine vyskytla rakovina hrubého čreva pred 50. rokom života.

Ako predchádzať tomuto nádorovému ochoreniu?

Najlepšou ochranou je prevencia. Tá spočíva jednak v životnom štýle – v zdravej výžive, dostatku telesnej aktivity, nefajčení, obmedzení konzumácie mäsa na max. 3 x do týždňa a následne v aktívnom vyhľadávaní rizikových osôb pomocou vyšetrení stolice na OK, teda okultné krvácanie. Je to skryté krvácanie, ktoré nie je možné pozorovať voľným okom. Toto vyšetrenie je plne hradené zdravotnou poisťovňou a v rámci prevencie ho urobí každý všeobecný lekár i špecialista na požiadanie. Stolica na OK je určená ľuďom po 50. roku života bez príznakov, ktorí sa cítia úplne zdraví.

Prečo by sa mali dať vyšetriť ľudia, ktorí sa cítia zdraví?

Dôvod je jednoduchý, rakovina hrubého čreva nemá vo včasných štádiách, keď je najlepšie liečiteľná, žiadne príznaky. Ak chceme zlepšiť našu šancu na včasné odhalenie choroby, je vhodné raz ročne si dať skontrolovať stolicu na OK a ľudia nad 50 rokov raz ročne si dať vyšetriť hrubé črevo, aspoň jeho koncové časti.

Aké sú príznaky tohto ochorenia?

Varovné príznaky sú chudnutie, nepravidelnosti v odchode stolice až striedanie hnačiek a zápchy, prítomnosť krvi v stolici, nechutenstvo, bolesti brucha opakujúce sa bez zjavnej príčiny. Ktorýkoľvek z týchto príznakov by mal posúdiť lekár.

Je rakovina hrubého čreva liečiteľná?

Áno, je. Najväčšiu šancu na vyliečenie, až 95 %, majú rané štádia tohto ochorenia. Prekancerózy, teda stavy z ktorých sa rakovina vytvorí až po uplynutí určitého času, sú liečiteľné 100 % ambulantne bez nutnosti ležať po zákroku v nemocnici. Ozaj vyplatí prísť včas, radšej prísť zbytočne ako neskoro.

Ako by ste charakterizovali dôvody, ktoré by mali pacientov motivovať k využitiu služieb malackej nemocnice?

Pacientom sú k dispozícii najmodernejšie endoskopické prístroje s možnosťou realizovať aj digitálny záznam celého vyšetrenia.

Endoskopické vyšetrenie je možné absolvovať bez dlhých čakacích dôb. Klienti majú možnosť objednať sa vopred na konkrétnu hodinu. Pacienti nemusia chodiť za odborníkmi do Bratislavy, majú ich priamo v Malackách. Sám mám 10-ročnú prax v Národnom onkologickom ústave v Bratislave, kde som sa spolupodieľal na liečbe a aj prevencii rakoviny hrubého čreva.

Výborným motívom, prečo využiť služby našej nemocnice, je i ten, že tu pôsobí erudovaný chirurg Doc. MUDr. Michal Lesay, PhD., ktorý pôsobil v minulosti v Onkologickom ústave sv. Alžbety v Bratislave. **–pr–**

Optické Evergreen centrum
Vyšetrenie zraku a zhotovenie okuliarov najmodernejšou technológiou
Objednajte sa na ☎ 034/772 20 37 alebo 0905/ 75 33 14
Optické centrum Evergreen nájdete na Sasinkovej ulici 1/A
Klikni na www.optickecentrum.sk a dozvieš sa viac.
MH 05 F3

VÝZVA

Vytvárajte si sami rubriku **MÔJ SKUTOČNÝ PRÍBEH** a napíšte nám o tom, čo ste prežili. Možno tým pomôžete, alebo poradíte aj iným. Príspevky do rubriky, ktoré by nemali presiahnuť jednu písanú stranu veľkosti A_4, budú uverejňované striedavo s príbehmi v záhoráčtine.

Tak neváhajte, zoberte papier a pero a staňte sa rozprávačmi svojho vlastného príbehu. **–red–**

Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., čoraz bližšie ku klientom

Odvezte sa k lepšiemu bývaniu

Počas septembra môžu klienti Prvej stavebnej sporiteľne, a. s., využiť jej atraktívnu ponuku a získať okrem výhod, ktoré sú už tradične spojené so stavebným sporením, aj ďalšie dva benefity – skúter a originálne CD s pesničkami pre deti.

Ak sa chcete aj vy už v októbri voziť na novom skútri, mali by ste si uzatvoriť zmluvu o stavebnom sporení s cieľovou sumou minimálne 150 000 Sk v akejkoľvek tarife, uhradiť v tomto termíne príslušné poplatky – a mať trochu šťastia. Ak totiž vyplníte aj žrebovací lístok, budete zaradení do žrebovania a ak sa na vás usmeje šťastie, **môžete sa aj vy stať majiteľom skútra**. V každom z ôsmich regiónov – z pohľadu členenia Prvej stavebnej sporiteľne – vyžrebujú jedného šťastného výhercu.

Deťom, ktoré ešte nemôžu viesť skúter, môže urobiť radosť aj nové CD s veselými pesničkami. Stačí, ak rodič uzatvorí pre svoje dieťa zmluvu o stavebnom sporení v tarife junior extra s cieľovou sumou minimálne 150 000 Sk a CD Zaspievaj si s Lišiakom môže potešiť malého aj veľkého stavebného sporiteľa. Nové CD je pripravené v každom obchodnom zastúpení, takže pekný darček je naozaj pre každého na dosah ruky.

ÚVERY S LEPŠÍM ÚROČENÍM

V súčasnosti ponúka Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., klientom stavebné úvery s úrokom len 2,9 % ročne, alebo 4,7 % ročne. Ak stavebný sporiteľ bude čerpať stavebný úver do výšky 800 000 Sk – čo predstavuje cieľovú sumu 1,6 milióna Sk – nepotrebuje na jeho získanie ani ručiteľa, ani záložný objekt a dokonca PSS, a. s., nebude skúmať ani jeho bonitu. Spolu s garanciou úrokovej sadzby počas celej doby splácania je to výrazná pomoc pre každého klienta.

Od septembra bude možné pri čerpaní úveru so záložným právom využiť ten istý záložný objekt ako zábezpeku nového – následného úveru. Podmienkou je, aby stavebný sporiteľ splatil minimálne 50 % poskytnutého úveru so záložným právom a úver spoľahlivo splácal. Pri splnení presne stanovených podmienok nebude PSS, a. s., vyžadovať nový znalecký posudok na nehnuteľnosť.

Pre rýchlejšie financovanie bývania môžu stavební sporitelia využiť niekoľko druhov medziúverov. Jedným z najžiadanejších je voliteľný medziúver, pretože záujemca o tento druh medziúveru si presne podľa svojich konkrétnych finančných možností zvolí výšku počiatočného vkladu, mesačnej splátky a dobu splácania.

Medziúvery je možné čerpať s úrokovou sadzbou už od 4,99 % ročne. Navyše medziúver do 100 000 Sk, ktorý je možné využiť napr. na prestavbu bytového jadra, výmenu okien, môže stavebný sporiteľ čerpať bez toho, že by potreboval ručiteľa.

VÝHODY AJ PRE PRÁVNICKÉ OSOBY

Právnické osoby môžu čerpať zvýšený objem úverových zdrojov na financovanie novej bytovej výstavby, ale aj na rekonštrukciu a obnovu bytových a rodinných domov. Najmä financovanie obnovy bytového fondu je veľmi dôležité, pretože si vyžaduje v horizonte dvoch desiatok rokov investície vo výške niekoľko sto miliárd Sk.

Aj právnické osoby môžu využiť stavebné úvery úročené 2,9 % ročne. Od septembra znižuje PSS, a. s., minimálnu cieľovú sumu medziúverov pre právnické osoby z 400 000 Sk na 200 000 Sk. Úrokové sadzby medziúverov sa podľa výšky cieľovej sumy pohybujú už od 4,79 % ročne.

• • •

Podrobné informácie získate na adrese:
Malacky, Bernolákova 1/a,
t. č.: 034/772 31 45.
MH 05 F14

KRÍŽOVKA

V centrálnej časti Borskej nížiny, asi 15 km severne od Malaciek, leží obec Závod, v ktorej žije cca 2300 obyvateľov. Jej vznik sa viaže k 14. storočiu. Až v 16. storočí sa však na jej území usadili chorvátski kolonisti.

Obec bola v tomto období známa pod názvom (**tajnička č. 1** a jej názov bol zrejme motivovaný skutočnosťou, že sa v rámci pohľadu z vtedajšej hlavnej cesty nachádzala „za vodou". Postupne sa tento názov pretransformoval na dnešný Závod.

V stredoveku patrila obec pod panstvo (**tajnička č. 2**). Obyvatelia boli väčšinou zamestnaní v poľnohospodárstve a venovali sa tiež remeslám. K pamiatkam obce patria dva rímskokatolícke kostoly. Jeden z nich, pôvodne gotický kostol z roku 1339, stojí na miestnom cintoríne. Druhý kostol svätého (**tajnička č. 3** z roku 1897 je postavený v neogotickom slohu. Do chotára obce zasahuje štátna prírodná rezervácia Abrod so zaujímavými biotopmi.

VODOROVNE
A zariadenie poľovníka na postriežku; **tajnička č. 3**, výrastok na hlave zvierat **B** umenie po latinsky; napodobňuj hlas hada; austrálsky medvedík; iba; druh zeleniny **C** skratka Rekreačnej obchodnej kancelárie; prehra v šachu; zostatky po spílených stromoch; nula; niečo **D začiatok tajničky č. 2**; tajná šifra; spojka; hora; **dokončenie tajničky č. 2 E** poľovačky; stupeň výkonnosti v džude; vykurovacie teleso; číslovka; usušená tráva **F** osobné zámeno; jazdil po česky; **tajnička č. 1**; očisti vodou obrátene; silný krik **G** lesný vták; remeselník; ovije.

ZVISLE
1 parník **2** kypri pôdu pluhom; túz; tu máš! 3)síra; len-len; čas vo fyzike 4 tón „s" znížený o poltón; zakrývaj; existuje **5** pochádza z ohňa; dlhá samohláska; rozdeľuj **6** rímskych 1000; sedel v čakárni; draslík **7** koncovka zdrobnenín; hlas hudobného nástroja; predložka s 2. p. **8** vrkoč; rímskych 500; otázka na cieľ cesty **9** hektár; kríženec jednohrbej a dvojhrbej ťavy; udieraj 10 odporovacia spojka; rímskych 50; bývalé tuzexové platidlo **11** popevok; prenášaj; daruje **12** začiatok abecedy; dopisy spis.; polomer **13** pripravuj pečivo; Karol; značka pracieho prášku; **14** označenie starších ruských lietadiel; fyzikálna veličina; dôvtip **15** 50 % z priemeru; vzťah; kyslík **16** krátka a dlhá rovnaká samohláska; vidina; latinská spojka **17** obec pri Detve.

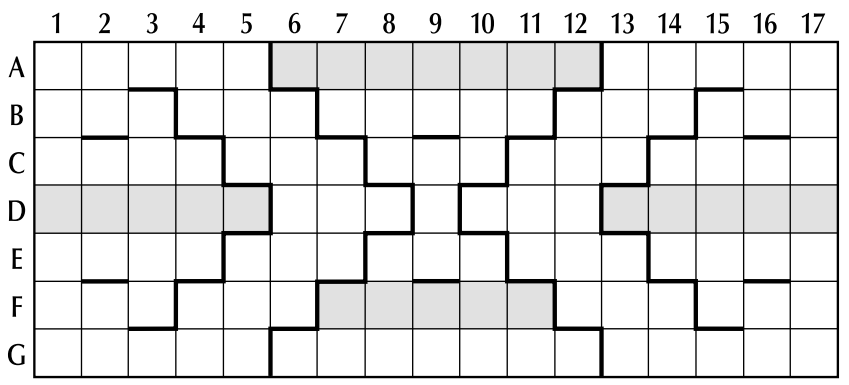

NA POMOC: **9** NAR

Pripravil: JUDr. Marián Polakovič

Ak nám **do 27. septembra** pošlete správne vylúštenie tajničky krížovky spolu s nalepeným kupónom, budete mať šancu získať poukážku v hodnote 300 Sk na nákup v Coop Jednota.

Spomedzi čitateľov, ktorí nám poslali správne vylúštenie tajničky – **1. Noglew, 2. Habáni, 3. Pranier, 4. Abrod**, sme vyžrebovali **Pavla Malého** zo Slovenskej ulice v Malackách, ktorý vyhráva poukážku na nákup cukroviniek v hodnote 300 Sk v cukrárni Hviezda.

MALACKÝ HLAS KUPÓN 16

PÍSANÉ NAŠÚ REČÚ

alebo

okénko jak biuo, jak je... a jak bude

Koza Micina

Volakedy skoro f každém domje mjeli kozu. Aj my sme mjeli kozu, menovali sme ju Micina.

Koza to byua dobrá, posušná, tak mjeu sem ju velice rád. Ked mi nechála k objedu poléfku, tak radči sem ju já nejedeu, ale dau sem ju Micine do nápoja. Biu sem rád, ked nadojiua moc mléka a tacínek mja chválili, že dobre pasem. Aj sem si ju vycibrovau, že mja posúchaua na rozkaz. Chodzili sme pásat na cihelňu. Biuo tam dosci paše, aj sme sa tam mohli okúpat. Ked nastali veliké prázdniny, tak sem páseu aj dvadset kozí. Kedže v nekerých domjech už nemjeli také dzeci, tak mi ponúkli, či im ich nebudem pást, že mje dajú korunu za jednu kozu za týdeň. Tak sem ich chodziu pást. Každé ráno ich povyháňali na ulicu a já s takým stádem aj s mojú Micinú za nima.

Jeden ráz s bratrancem Gustinem sme si zmysleli, že sa na ní povozíme. Ale s tým sem nemjeu súhuasit. Enem co sme si na kozu sedli, koza zabékaua a už aj biua na zemi. Tak sme ju nejak dopravili domú. Tacínek lamentovali, co sa í enem mohuo stat. Moseli zavouat kozára, aby ju zabiu. Ked ju zabíjau, tak zisciu, že má zuomenú chrbetnicu. Odúvodnili to tak, že ked sa dočahovaua na hakáčinu, tak špatne skočiua.

Biou mi jí velice lúto, ale nepriznau sem sa, že sem to zapríčiniu já. To by ale biua bitka! Foldegraf, jak sedzím na mojej kozi mám dodnes.

FRANTIŠEK OSUSKÝ, Malacky

Napíš aj ty, milý čitateľ!
Môže to byť príbeh zo súčasnosti alebo minulosti. História sa rodí už dnes. Napíšme si našu záhorácku históriu z našich príbehov. **TONI GÚTH, autor rubriky**

Františka Osuského, podobne ako každého, kto nám napíše svoj príbeh v záhoráčtine, odmeníme **poukážkou** na nákup v predajniach **BILLA**.

RECEPT PANI VOZÁROVEJ

Zapekané palacinky s tvarohom

SPOTREBA: 30 dkg polohrubej múky, 2 dkg práškového cukru, 1 vajce, 3 dl mlieka, voda (podľa potreby), soľ, olej na vyprážanie palaciniek, masť na vymastenie kastróla
PLNKA: 25 dkg tvarohu, 4 dkg práškového cukru, 2 dkg cukru, 1/2 vajca, citrónová kôra, +1/2 vajca, 1 dl mlieka
POSTUP: *Do preosiatej múky pridáme vajce, soľ, cukor, mlieko a toľko vody, aby vzniklo tekuté cesto, ktoré vymiešame nahladko. Na rozpálenú pomastenú palacinkovú formu dáme asi dve lyžice cesta, ktoré rýchlo rozlejeme po celej panvici a pečieme tenké palacinky. Upečené palacinky potrieme tvarohom, ktorý sme rozmiešali s cukrom, vajcom a postrúhanou citrónovou kôrou, stočíme, prekrojíme napoly a uložíme do vymasteného kastróla. Zalejeme mliekom, v ktorom sme rozmiešali cukor a vajce a v rúre zapečieme. Palacinky môžeme potrieť aj lekvárom, ale vtedy ich nezapekáme.*

ŽIJE MEDZI NAMI...

Kabína pilota vzbudzuje rešpekt. Ovládať všetky zariadenia nie je jednoduché. • Strýko Alojza Nouzu lietal ešte na takýchto historických dvojplošníkoch.

Malacky sú rodiskom či bydliskom mnohých ľudí so zaujímavým, priam výnimočným osudom, talentom, schopnosťami či originálnou záľubou. O mnohých z nich vie len úzky okruh ľudí, ich rodina, priatelia či známi. Pre ostatných zostáva ich život tajomstvom. Dnes sa však pokúsime poodhaliť osud človeka, ktorý žije medzi nami. Nechváli sa, nevystavuje na obdiv svoju výnimočnosť. A my ani netušíme, s kým sa míňame na ulici.

Rýchlo a vysoko

Už od detstva chcel byť pilotom tak ako jeho strýko, ktorý bol v tých časoch vojenským letcom. Nik sa teda nečudoval, keď po malackom gymnáziu odišiel na Vysokú školu dopravnú do Žiliny študovať odbor letecká doprava. Prvýkrát si sadol do kabíny pilota v roku 1976. V tomto roku si na svoje konto pripísal úctyhodných viac ako jedenásťtisíc letových hodín. Začínal na „čmeliaku", dnes je kapitánom Boeingu 737. Malačan Ing. Alojz Nouza.

Na čmeliaku

„Mám šťastie. Povolanie je mojou záľubou. Po VŠ som chvíľu pracoval v administratíve na letisku. Udržiaval som si však pilotnú kvalifikáciu v aeroklube v Senici nad Myjavou a prvú možnosť, ako sa dostať k lietaniu – ísť pracovať do Slovairu, som bez váhania využil. Bolo to správne rozhodnutie," hovorí A. Nouza. Od 1981 do 1988 lietal ako poľnohospodársky pilot na „čmeliaku" ponad Záhorie až po Pezinok. Neskôr odišiel do českých aerolínií, kde pracuje až dodnes. „Na Slovensku možnosť lietať na dopravných lietadlách nebola. Hoci za prácou dochádzam do Prahy, neprekáža mi to. Zvykol som si a rodina tiež." Aj „Pražáci" si obľúbili Záhoráka rozprávajúceho po slovensky. Ako sám hovorí, po 16 rokoch by sa mu stadiaľto ťažko odchádzalo. A nemá ani dôvod.

Exoti z Východu

V roku 1992 bol A. Nouza spolu s ďalšími pilotmi vyslaný na tri mesiace do amerického Seattlu. „Je to môj najväčší zážitok počas celej kariéry. Prvýkrát po nežnej revolúcii som sa na dlhšie obdobie dostal do USA." Zo začiatku na nich domáci pozerali ako na exotov z komunistického Východu. Podceňovali ich. O svojich schopnostiach ich museli presvedčiť a nakoniec si vyslúžili uznanie. „Museli sme vyniknúť po stránke rečovej, vedomostnej i skúsenostnej, čo nebolo jednoduché. Spravil som si tu kurz na Boeing. Po jeho úspešnom absolvovaní sme prelietavali prvý Boing 737, ktorý prišiel do ČSFR." Počas kariéry navštívil aj veľa ďalších krajín. „Zaujímavé je, že v nich všetko dokonale funguje. Počnúc napríklad verejným osvetlením. A v Malackách? Keď sem prichádzam, hneď zo zjazdu z diaľnice narazím na stĺpy verejného osvetlenia, ktoré už roky nesvietia. Je to vizitka niečoho. Buď nech ich zlikvidujú, alebo opravia. Vtedy si pomyslím, prečo to inde funguje a u nás nie? Všetko je to v ľuďoch."

Pilot to nemá jednoduché

Alojz Nouza nemá ambíciu robiť inštruktora. Najspokojnejší a najšťastnejší je v pilotnej kabíne. Zo skúseností tvrdí, že pilotovanie je mimoriadne náročné povolanie. „Človek musí byť pokojný, trpezlivý, musí sa vedieť dokonale ovládať a najmä byť po fyzickej i duševnej stránke úplne v poriadku. Som stále pod zdravotným dohľadom. Každého polroka absolvujem komplexné lekárske prehliadky," dodáva päťdesiatnik. „Nemenej dôležité je rodinné zázemie. Bez toho to nejde. Moja žena je schopná zabezpečiť chod rodiny a vytvoriť mi také podmienky, aby som mohol nerušene pracovať." Podľa A. Nouzu si väčšina ľudí myslí, že povolanie pilota so sebou prináša romantiku, zážitky, spoznávanie nových krajín. „To všetko je až treťoradé. Veľakrát nie je ani čas, aby si pilot poobzeral miesto pristátia. Veď dnes sa bežne lietajú dve linky denne. Okrem iného ako kapitán musím často riešiť problémy nesúvisiace priamo s pilotovaním," dodáva. Počas svojej kariéry zažil i únos.

Únos

„Lietal som ako druhý pilot na TU 134 na linke Praha–Bratislava a späť. Krátko po štarte v Bratislave vošiel počas stúpania do kabíny mladík so slovami: „Mám výbušninu, poslúchajte moje príkazy." Nebolo nám všetko jedno. To, že sa nám vyhrážal tranzistorovým rádiom, nemohol nikto vedieť." S únoscom tak začali vyjednávanie. Mladý „terorista" si vtedy žiadal v Prahe natankovať lietadlo, nejaké marky a v lete pokračovať. Trvalo dvanásť hodín, kým ho psychologicky spracovali. „Do prípadu sa zapojili všetky bezpečnostné zložky vrátane federálneho ministerstva vnútra. Prezident Havel vtedy povedal, že sa prípad musí vyriešiť bez krviprelievania." Únoscom bol učeň z Nových Zámkov, ktorý chcel po prečítaní kníh o únosoch skúsiť šťastie. Písali o tom takmer všetky celoštátne denníky. Čo je s únoscom dnes A. Nouza nevie a na príhodu spomína s úsmevom. „Mať však na palube školených teroristov by som veru nechcel," dodáva.

Zamrznutý Bolkov úsmev

Výcvik pilota je v súčasnosti finančne náročný. Až 90% času výcviku sa uskutočňuje na trenažéri. Jeho kabína dokonale supluje situáciu v lietadle. „Máte dojem, že skutočne letíte. Simulovaný je i hluk a turbulencie," ozrejmuje kapitán. Slovenský kapitán českých aerolínií z času na čas prepravuje i známe osobnosti. „Keď videl „valašský kráľ", komik Bolek Polívka palubnú dosku v kabíne, razom mu úsmev zamrzol," dodáva. Na margo posledných leteckých nešťastí hovorí: „Letecká doprava je i tak stále najbezpečnejšia. Vždy mi doma hovorievali: „Lietaj pomaly a nízko." Opak je pravdou. Najbezpečnejšie je lietať rýchlo a vysoko," usmieva sa skúsený pilot, ktorému sa podarilo naplniť svoj detský sen až do krajnosti.

LUCIA POLÁKOVÁ, foto: archív A. N.

ZABÁVA NÁS PÁN BAKLÍK

Mauí Karólek sa pýtá tatu:
– Tato, jaký je rozdzíl medzi sexem a záhradkú?
– Žádný, na oboje treba čas.
• • •
Eva sa pýtá Adama:
– Miluješ mja?
Adam odpoví:
– A mám snad na výbjer?
• • •
Ťehotná Bjetka sedzí v autobusi. Dojde k ní chuapík a vyprávjá jí:
– Paňi, mosíte sa postavit, toto je moje místo.
– No dovolte! Nevidzíte, že sem ťehotná?
– To je síce pravda, ale já sem šofér!
• • •
Dvá kamarádzi sa vyprávjajú:
– Povjedz mi, kamaráde, máš rád sprosté ženy?
– Né.
– A škaredé?
– Aňi ty né.
– A jaký máš názor na také, s kerýma sa aňi pomilovat nedá?
– Strašné!
– Tak mi potom povedz, co dofrasa sceš od mojej ženy?!
• • •
Mauí Ferínek došeu neskoro do škoui. Ospravedlňuje sa učitelovi:
– Víte, moseu sem ít s kozú k capovi.
– A to nemoheu tvúj otec?
– Nemoheu, víte, to moseu cap!
• • •
– Kukňi sa, drahý, jaký pjekný kožuch majú ve výkladze! Tak ten by sem sceua mjet!
– Ale to sas potom mjeua narodzit jak ovca, drahá!

ZCK je MCK

22. septembra odsúhlasili poslanci MsZ na svojom zasadnutí zmenu názvu Záhorského centra kultúry v Malackách na MESTSKÉ CENTRUM KULTÚRY MALACKY.

Kultúrychtiví Malačania teda odteraz nebudú chodiť do ZCK, ale MCK. Riaditeľka novopomenovanej inštitúcie Jana Zetková rozhodnutie poslancov odôvodňuje slovami: „Niekdajším zámerom môjho predchodcu pri zakladaní Záhorského centra kultúry zrejme bolo, aby centrum zabezpečovalo kultúrne podujatia nie na mestskej, ale regionálnej úrovni. Tento zámer by sa dalo naplňať v prípade, že by sme patrili pod vyšší územný celok, ako napríklad Hornozáhorské osvetové centrum v Senici. ZCK však od svojho vzniku pôsobí výlučne len v meste Malacky. Premenovanie inštitúcie na MCK bolo len definitívnym potvrdením, že MCK sa snaží uspokojovať kultúrne potreby najmä obyvateľov Malaciek. Vždy sme boli príspevkovou organizáciou mesta, rovnako aj primárnym zdrojom financií na chod MCK je mestský rozpočet." **–lucy–**

PRÍĎTE ZA KULTÚROU DO MALACIEK

1. 10. o 18.00 h v SD MCK, DNH, **M. Gavran: Všetko o ženách**
5. 10 o 15.30 h v SD MCK, **Literárne stretnutie so spisovateľom MUDr. Virsíkom, Akadémia III. veku**
8. 10. o 19.00 h v SD MCK, **Večer s Lennonom**, spomienka na tvorbu J. Lennona
13. 10. o 18.00 h v kine Záhoran, **Královny noci opäť v Malackách** – Tranvesti show
16. 10. o 16.00 h v SD MCK, Rozprávková nedeľa, **Divadlo Klaunpúšik: Perníkové divadielko**
19. 10. o 17.00 h v SD MCK, **Babinec s herečkou Máriou Kráľovičovou**
22. 10. o 18.00 h v SD MCK, DNH, **J. G. Tajovský: Ženský zákon**
25. 10. o 16.00 h v Knižnici MCK na Záhoráckej ul., **Posedenie nad knihou so spisovateľom Antonom Rakayom**
26. 10. o 10.00 h, na Gymnáziu 1. mája, **Gymnazisti a kniha, beseda so spisovateľom Antonom Rakayom**
26. 10. o 17.00 h v SD, **Strašidielka, dyne, masky** – otvorenie výstavy, spojené so sprievodom a detskou strašidiskotékou
28. 10. o 10.00 h a 14.00 h v kine Záhoran – stretnutie s filmom pre MŠ a ZŠ: **Veľký sen malej zebry**
30. 10. o 16.00 h v kine Záhoran, Kinečko: **Veľký sen malej Zebry**

Výstavy v SD MCK
otvorené Po – Pia: 9.00 – 17.00, So – Ne: 14.00 – 17.00
od 12. 10. – **Herbáre žiakov základných škôl**
od 27. 10. – **Strašidielka, masky, dyne**

Krypty pod františkánskym kostolom otvorené na požiadanie na t. č.: 772 30 68, 772 21 55, 772 25 37

Knižnica
Otvorená: Po – Pia: 10.00 – 18.00, So: 10.00 – 13.00
Internet 10 min – 7 Sk, kopírovanie

Kino Záhoran
30. 9. a 2. 10. o 18.00 h – **Diabolská svokra** – komédia
7. 10. a 9. 10. o 18.00 h – **Hľadanie krajiny nekrajiny** – magický príbeh
14. 10. a 16. 10. o 18.00 h - **Vojna svetov** – kultový film
21. 10. a 23. 10. o 18.00 h – **Moja krásna čarodejnica**
28. 10. o 10.00 a 14.00 h – **Veľký sen malej zebry**
30. 10. o 16.00 h – **Veľký sen malej zebry**

ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!

Malačan Jozef Sajan majstrom Slovenska

Dokončenie z 1. strany

Prvý bríefing bol naplánovaný o 21.00 h, pilotom boli predstavení rozhodcovia i organizačný výbor.

Súťaž bola oficiálne otvorená 19. 8.. Po príhovoroch predsedu zväzu MZK pri LAA SR Mariána Turana a riaditeľa súťaže Ing. Rudolfa Žilku bol vyhlásený program majstrovstiev SR, súťažných disciplín a pristúpilo sa k žrebovaniu štartovacieho poradia.

Technickú kontrolu MZK a kontrolu predpísanej dokumentácie vykonali hlavný technik LAA SR Ing. Milan Grega spolu s technikmi Ing. Vladimírom Hušekom a Walterom Töpferom. Do súťaže bolo pripustených 20 pilotov. Už pred prvou disciplínou začal J. Konečnému „haprovať" motor, a tak Malacky zastupoval iba J. Sajan.

Ťažiskom prvej súťažnej disciplíny bolo meranie presnosti pristátia do vymedzeného priestoru. Pristávacie boxy boli dlhé 5 metrov. Hodnotou 1000 b bol bodovaný prvý box, posledný šiesty bol za 750 b.

Ďalšou súťažnou disciplínou bol navigačný let, ktorý bol zameraný na presnosť plánovania trate letu z časového hľadiska. Úlohou súťažiacich bolo vyrátať si letové časy k jednotlivým orientačným bodom, ako aj celkový čas, za ktorý uvedenú trať preletí.

V sobotu 20. 8. sa prvá súťažná disciplína začala presnosťou pristátia do vymedzeného priestoru. Silnejúci vietor trošku poprehadzoval poradia, pretože väčšina súťažiacich v prvom kole k boxom nedoletela. Rozhodovali tiež skúsenosti pilotov a zvolená stratégia.

Poobede bola vypísaná disciplína zameraná zase na presnosť letu z časového hľadiska. Bol to let medzi pilónmi, ktorý spočíval v tom, že pilot si tréningovo preletel „osmičku" medzi pilónmi na trati, stopol si čas, ktorý nahlásil rozhodcom a potom nasledoval ostrý let, keď sa do tohto času musel trafiť. Každá sekunda plus či mínus znamenala jeden trestný bod. Hodnotený bol aj samotný oblet jednotlivých otočných bodov, kde stáli rozhodcovia, ktorí merali časy a oceňovali techniku.

Večer patril hangárpárty, zabával nás W. Töpfer hrou na harmonike a zložil hymnu M SR. Prví piati boli ohodnotení vecnými cenami, ostatným sa ušli pamätné listy.

JOZEF SAJAN,
Záhorácky letecký klub

Majster Slovenska v zlete klzákov pre rok 2005 – výsledky:

Umiestnenie	Por. číslo	Pilot	Presnosť pristátia	Pilóny	Navigácia	Body celkovo
1. miesto	7	Sajan	4000	920	980	5900
2. miesto	10	Kuník	3900	932	981	5813
3. miesto	8	Maruška	4000	964	681	5645

Stupeň víťazov – 1. miesto Jozef Sajan, Malacky; 2. miesto Jozef Kuník, Partizánske; 3. miesto Jozef Maruška, Kozárovce. Vľavo od stupienka stojí prezident zväzu Marián Turan, vpravo riaditeľ súťaže Ing. Rudolf Žilka.

Predovkári strieborní

Slovenskí predovkári sa zúčastnili 11. majstrovstiev Európy, ktoré sa uskutočnili 31. júla až 7. augusta v nemeckom Pforzheime a za podpory Slovenského streleckého zväzu pre Slovensko vybojovali dve strieborné medaily.

Súťažili v disciplínach perkusná puška replika Vetterli, perkusný revolver replika Mariette, perkusná pištoľ replika Kuchenreuter.

8-členná výprava sa zvítala s členom slovenskej výpravy Ladislavom Tárnokom st. žijúcim v Mníchove a s prezidentom medzinárodnej predovkárskej spoločnosti Donaldom Malsonom. Druhý tréningový deň sa zakončil slávnostným nástupom a pochodom všetkých 350 strelcov z 18 krajín centrom Pforzheimu. Prvý súťažný deň bol Štefan Ernst zo ŠSK Textilanka Gajary za svoj športový výkon dekorovaný striebrom. Historický úspech bol na svete.

V piatok pokračovali ďalšie súťaže, kde Karol Zsapka výkonom 99 kruhov skončil na 5. mieste, Tomáš Žlnaj, bratia Tárnokovci i Tomáš Šramek strelili po 95 bodov. Výkon Karola Zsapku prispel k nášmu druhému striebornému úspechu. V sobotňajšej súťaži v kategórii Pedersoli kresadlová puška v stoji na 50 m skončil náš strelec Ladislav Tárnok na 5. mieste.

Návrat slovenskej výpravy s takým veľkým úspechom nielen nasadil latku veľmi vysoko, ale i povestného chrobáka do hlavy účastníkom, ktorí sa tešia na budúcoročné majstrovstvá sveta vo francúzskom Bordouxe.

Športovo-strelecký klub,
Textilanka Gajary

Chuť víťazstva je sladká, nie však pre porazeného.

Pohár putoval do Maďarska

Druhý septembrový víkend v Malackách patril boxu. Malacky hostili už po desiaty raz boxerskú mladeň v rámci Medzinárodného turnaja o PUTOVNÝ POHÁR ZÁHORIA V BOXE KADETOV A JUNIOROV. Prekrásny novučičký putovný pohár, ktorý venoval primátor mesta RNDr. Jozef Ondrejka, si po prvý raz odnášali z nášho mesta reprezentanti zahraničného družstva z Maďarska.

Súboje v letnom ringu Aliho Reisenauera st. boli zaujímavé do poslednej chvíle, pretože o víťazovi turnaja rozhodli až pomocné body. V prvý deň najskôr druhý výber Slovenska podľahol Maďarsku 4 : 12 a výber Českej republiky tým istým výsledkom prvému výberu Slovenska. O všetkom sa rozhodovalo v nedeľu. V boji o tretie miesto na turnaji porazil druhý výber Slovenska Českú republiku 10 : 6.

Posledné stretnutie podujatia medzi prvým výberom Slovenska a Maďarskom rozhodovalo o víťazovi celého desiateho ročníka tohto turnaja a o prvom držiteľovi nového putovného pohára. Konečný výsledok stretnutia bol 8 : 8. Medzi kadetmi I. Ungvári z Maďarska prehral s M. Kovácsom na body, J. Mihály z Maďarska zase na body porazil T. Vaňu. Marcel Rác zo Slovenska sa v 2. kole vzdal maďarskému reprezentantovi M. Telekdimu. Medzi juniormi sa Slovák M. Onda v treťom kole vzdal M. Vargovi a slovenský reprezentant P. Harnádek jasne na body porazil T. Gondiho z Maďarska. Bez boja získali pre svoje družstvá body A. Darmos z Maďarska a M. Franek z výberu Slovenska. Práve vzdania sa rozhodli o tom, že o dva pomocné body získali viac reprezentanti Maďarska. A tak si maďarskí reprezentanti prebrali z rúk predsedu BC RTJ J. Blažu a predsedu ŠTK SABA Mgr. M. Marka už spomenutý pohár. Malackí boxeri mali tentokrát reprezentanta len v podobe trénera prvého výberu Slovenska A. Reisenauera, ktorý si spolu s vedúcim a trénerom prvého výberu Slovenska M. Smolákom odnášali ocenenia za druhé turnajové miesto. Víťazstvo maďarského družstva bol v konečnej podobe zaslúžené, veď mnohí z jeho reprezentantov už obsadili stupienky víťazov v rámci európskeho šampionátu vo svojich kategóriách.

O rok však majú slovenskí reprezentanti možnosť získať putovný pohár naspäť.

ANTON PAŠTEKA, foto: S. Osuský

POZVÁNKA

Florbal už aj v Cvečku

Centrum voľného času oznamuje všetkým chlapcom a dievčatám do 15 rokov, že otvára nový športový krúžok – florbal.

Florbal je sálový hokej, ktorý sa hrá plastovou hokejkou a dierkovanou loptičkou v telocvični alebo športovej hale. Neváhajte a zapojte sa aj vy do tohto mládežníckeho hitu posledných rokov. Budete mať možnosť reprezentovať naše mesto na celoštátnych, ale aj medzinárodných súťažiach. Prihlásiť sa môžete osobne alebo telefonicky na známom čísle **034/772 22 28**. CVČ je príjmateľom vzdelávacích poukazov. Deti, ktoré prinesú vzdelávací poukaz, budú zvýhodnené.

CVČ zároveň oznamuje, že krúžková činnosť sa začína v týždni od 19. 9. 2005.

3-mesačné kurzy sa začínajú od 1. 10. 2005. Prihlášky do krúžkov a kurzov prijímame denne od 8. do 18. hodiny.

Hádzanári začali súťaž víťazstvom

Dňa 10. 9. 2005 zohrali hádzanári Strojára Malacky prvý zápas v súťažnom ročníku 2005/2006 v domácom prostredí s nováčikom súťaže MŠK Považskou Bystricou B.

Už od začiatku stretnutia bolo družstvo Malaciek po každej stránke lepšie, čo sa odrazilo v narastajúcom náskoku počas celého zápasu. Strojár Malacky – Považská Bystrica B 39 : 25 (22 : 15)

Zostava Malaciek:

Roško, Ofčarovič, Sedláček – 6, Konček – 8, Stachovič – 5, Zelenský – 4, Benka – 4, Spuchlák – 3, Pavlík V. – 3, Pavlík P. – 3, Cabadaj – 2, Mikuš – 1, Nižňanský, Baláž

Tréner: Milan Mikulčák

Počet divákov: 100

Ďalšie domáce stretnutie odohrá družstvo Strojára Malacky dňa 24. 9. 2005 opäť proti B družstvu prvoligového Prešova.

–red–

Prvá súťaž v džude v Malackách veľkým úspechom malackého oddielu

Prvá súťaž v džude v Malackách, venovaná pamiatke nádejného džudistu JAKUBA HABUDU, ktorý pred rokom tragicky zahynul, sa konala v sobotu 10. 9. 2005.

V športovej hale Malina, kde sa stretlo 100 džudistov z 10 oddielov – 9 zo Slovenska (TJ Strojár Malacky, Vrútky, Banská Bystrica, Kolárovo, Galanta, STU Bratislava, IPON Bratislava, Patrónka Bratislava, Pezinok) a jeden z ČR (Sokol Kostice). Oddiel TJ Strojár bol zastúpený najpočetnejšie a aj získal najviac umiestnení, teda bol najlepší!

Z dvadsiatich dvoch štartujúcich malackých džudistov sa umiestnilo 18:

1. David Michálek, Katka Brajerová, Daniela Baumanová, Lucka Piváčková, Veronika Valentová, Ondrej Papiernik, Miška Valentová, Kristína Nováková,

2. Denis Hospodársky, Simon Michálek, Soňa Kunšteková, Lucia Kolandrová, Marcel Haba,

3. Milan Pútik, Michal Šrámek, Jakub Hospodársky, Dominik Binčík, Michal Mislovič.

Všetci džudisti, ako aj ich tréneri a vedúci oddielov pri odchode vyslovovali slová chvály a poďakovania za úroveň, organizáciu i vecné ceny, diplomy, medaily...

Nultý ročník sa vydaril aj vďaka priaznivcom a sponzorom džuda – pánovi Pavlovi Habudovi, firmám NAFTA, POZAGAS, MODUL SERVIS, EMERSON, Mestu Malacky a v neposlednom rade „materskej" TJ Strojár Malacky.

IVAN BRAJER,
predseda oddielu džuda v Malackách

MEMORIÁL JAKUBA HABUDU si začal budovať tradíciu.

malacký hlas

Dvojtýždenník vydáva Mesto Malacky • Vedúca redaktorka Mgr. I. Potočňáková, redaktorka Mgr. L. Poláková, jazyková úprava Mgr. E. Žilavá • Redakčná uzávierka v pondelok – párny týždeň • Nevyžiadané rukopisy nearchivujeme a nevraciame. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu a krátenie rukopisov • Grafika a polygrafická príprava: Peter Jackanin – INAK • Tlač: Petit Press, a. s., Bratislava • Adresa redakcie: Malacký hlas, MsÚ v Malackách, Radlinského ul. 2751/1, 901 01 Malacky, tel./fax: 034 796 61 73, 772 22 40, malackyhlas@malacky.sk, www.malackyhlas.sk • Registrácia na OÚ v Malackách, č. Ma–3/99